

MINLJIVOST

angleško: *transience (of life)*

nemško: *die Vergänglichkeit*

francosko: (*caractère / nature*) *éphémère*

Glagol *miniti* ima v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* več pomenov, od katerih je za opredelitev strokovnega pojma minljivost v gerontologiji in medgeneracijskem sožitju ključen *prenehanje obstajanja*; širina tega pa je pomembna v obe smeri, ki ju izražata npr. navedena primera: *minljiva bolečina* in *minljiva lepota*, še najbolje pa primer: *Pot ji je minila v pričakovanju srečanja*. Pojem minljivost sodi v gerontologiji v sklop pojmov *umiranje, žalovanje, izpuščanje in spremljanje umirajočih in žalujočih*. Njegov posebni pomen izraža dejstvo, da je človekovo življenje omejeno s spočetjem v začetku njegovega razvoja in s smrtjo, ko se njegov razvoj konča. Viktor Frankl je razčlenil motivacijski pomen zavesti o minljivosti, ki človeka nagiba, da iz trenutka v trenutek razvija svoje zmožnosti in smiselno uporablja možnosti, ki se mu porajajo.

J. Ramovš

IZPUŠČANJE

angleško: *letting go*

nemško: *das Auslassen*

francosko: *laissant partir*

Pri gerontološko medgeneracijski opredelitvi strokovnega pojma izpuščanje sta izmed šestih pomenov v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* pomembna dva, ki ju izražata slovarska primera: *izpustiti iz rok* in *izpustiti iz ječe*; pojem izpuščanje se nanaša tako na enkratno izpustitev kot na pojavljajoče se ali trajno izpuščanje. V gerontologiji sodi pojem izpuščanje v sklop pojmov *umiranje, žalovanje, minljivost in spremljanje umirajočih in žalujočih*, sorodni strokovni pojem v vzgojeslovju je *tanatagogika*. Gre za učenje razvojne veščine,

kako zdravo doživljati in se odzivati na izgube vrednega v življenju, zlasti na svoje *staranje* in umiranje bližnjih. V reviji *Hospic*, ki je glasilo tega sodobnega gibanja za humano sprejemanje smrti, izgub ter spremljanja umirajočih in žalujočih, je v številki, ki je posvečena izpuščanju, s. Emanuela iz hiše Hospica zapisala: *Vse naše življenje je sestavljeno iz sprejemanja in izpuščanja* (2013, št. 3).

J. Ramovš

SPREMLJANJE (UMIRAJOČIH IN ŽALUJOČIH)

angleško: *accompaniment*

nemško: *die Begleitung, das Begleiten*

francosko: *l'accompagnement*

Besedo spremljanje pojasnjuje *Slovar slovenskega knjižnega jezika* kot *hoditi ali iti kam s kom, zlasti zaradi službe ali varstva*, pa tudi: *delati, da se kaj pojavlja, npr. gledalci spremljajo ples s ploskanjem; ona je pela, on jo je spremljal na klavirju; z navdušenjem je spremljal tekmo*. Vsi ti pomeni so vključeni v strokovno opredelitev gerontološko medgeneracijskega pojma spremljanje umirajočih ali žalujočih. Ker sta pojma *umiranje* in *žalovanje* pojasnjena kot samostojna strokovna pojma v gerontologiji, nam tu ostaja le pojasnilo pojma spremljanje. Klasični gerontološki pojmi *oskrbovanje, pomoč, nega* in podobni izražajo enosmerno dogajanje, ko močnejši poskrbi za potrebe šibkejšega, podobno kot izraža pedagoški pojem vzgoja prenos izkušenj in znanja iz vzgojitelja na gojenca. Sodobno uvajanje pojma spremljanje skuša v pedagogiki poudariti dialoško naravo vzgoje, da dva človeka hodita drug ob drugem, pri tem pa se eden malo bolj opira na drugega. Podobno v gerontologiji, kjer se pojem spremljanje uveljavlja za celostno človeško pomoč pri žalovanju in umiranju.

J. Ramovš